

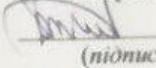
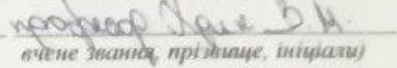
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Допускається до захисту

Зав. кафедри лісового господарства

(підпис, вчене звання, прізвище, ініціали)

« 14 » листопада 20 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
МАГІСТРА

САНІТАРНИЙ СТАН НАСАДЖЕНЬ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ТА ЙОГО
ВПЛИВ НА ЇХ ПРОДУКТИВНІСТЬ У ФІЛІЇ
«РАДОМИШЛЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Виконав: Твердоступ Роман Володимирович

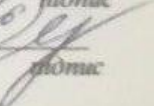

підпис

Керівник: доцент Левандовська С.М.

підпис

Рецензент

вчене звання, прізвище, ініціали

підпис

Я, Твердоступ Роман Волод., засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет агробіотехнологічний
Спеціальність 205 «Лісове господарство»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП «Лісове господарство»

 С.М. Левандовська С.М.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«28» листопада 2023 р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу**

Твердоступу Роману Володимировичу

Тема: Санітарний стан насаджень дуба звичайного та його вплив на їх продуктивність у філії «Радомишльське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»

Керівник роботи: Левандовська С.М., канд. біол. наук, доцент

Затверджено наказом ректора № 48/С від «04» листопада 2024 р.

Термін здачі здобувачем виконаної роботи
«08» листопада 2024 р.

Вихідні дані: акти лісопатологічних обстежень, Книга обліку шкідників і хвороб лісу, результати власних досліджень.

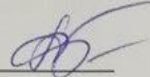
Перелік питань, які потрібно розробити:

1. Методика проведення досліджень
2. Природно-кліматичні умови господарства
3. Санітарний стан дубових насаджень
4. Висновки та пропозиції за результатами досліджень.

Календарний план виконання роботи

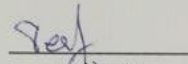
Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	Грудень 2023	Виконано
Методична частина	Січень-лютий 2024	Виконано
Дослідницька частина	Березень-серпень 2024	Виконано
Оформлення роботи	Вересень-жовтень 2024	Виконано
Перевірка на плагіат	Листопад 2024	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Листопад 2024	Виконано
Подання на рецензування	Листопад 2024	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи

 підпис

 доктори Лебандовська С.М.
 вчене звання, прізвище, ініціали

Здобувач

 підпис

 Гердесан Р. В.
 прізвище, ініціали

Дата отримання завдання «28» листопада 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Твердоступ Р.В. Санітарний стан насаджень дуба звичайного та його вплив на їх продуктивність у філії «Радомишльське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню санітарного стану штучних дубових насаджень у філії «Радомишльське лісомисливське господарство» та його впливу на продуктивність деревостану.

У результаті дослідження:

- проведено аналітичний огляд літератури за темою дослідження;
- вивчено структуру лісового фонду та стан охорони і захисту лісу у філії «Радомишльське лісомисливське господарство»;
- здійснено лісівничо-таксаційну характеристику насаджень на тимчасових пробних площах;
- визначено видовий склад шкідників та збудників хвороб у дубових лісостанах;
- досліджено санітарний стан дуба звичайного в умовах філії, визначено індекс санітарного стану;
- проаналізовано вплив санітарного стану на продуктивність насаджень.

Кваліфікаційна робота викладена на 67 сторінках комп'ютерного тексту, з них 50 – основного тексту, складається з 5-ти розділів, висновків та пропозицій виробництву, списку використаної літератури із 40 джерел, додатків, ілюстрована 5 таблицями і 9 рисунками.

Ключові слова: дуб звичайний, санітарний стан, індекс санітарного стану, продуктивність.

ABSTRACT

Tverdostup R.V. Sanitary condition of pedunculate oak plantations and its impact on their productivity in the branch "Radomyshly forestry" of the State Enterprise "Forests of Ukraine"

The qualification work is dedicated to the study of the sanitary condition of artificial oak plantations in the branch "Radomyshly Forestry and Hunting Industry" and its impact on the productivity of the forest stand.

As a result of the study:

- an analytical review of the literature on the research topic was conducted;
- the structure of the forest fund and the state of protection and protection of the forest in the branch "Radomyshly Forestry Management" were studied;
- forestry and taxation characterization of plantations on temporary trial plots was carried out;
- the species composition of pests and pathogens in oak forests was determined;
- the sanitary condition of common oak in the conditions of the branch was investigated, the sanitary condition index was determined;
- the impact of sanitary conditions on the productivity of plantations was analyzed.

The qualification work is laid out on 67 pages of computer text, of which 50 are the main text, consists of 5 chapters, conclusions and proposals for production, a list of used literature from 40 sources, appendices, illustrated with 5 tables and 9 figures.

Key words: common oak, sanitary condition, sanitary condition index, productivity.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	9
1.1. Дубові лісостани в умовах Полісся.....	9
1.2. Вплив санітарного стану дубових насаджень на їх продуктивність.....	12
1.3. Шкідники і збудники хвороб дубових насаджень.....	15
РОЗДІЛ 2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЛІЇ «РАДОМИШЛЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».....	19
2.1 Структурна організація території філії.....	19
2.2. Природно-кліматичні умови	21
2.3. Характеристика лісового фонду	24
2.4. Захист лісу.....	27
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ.....	29
РОЗДІЛ 4. САНІТАРНИЙ СТАН ДУБОВИХ НАСАДЖЕНЬ ТА ЇХ ПРОДУКТИВНІСТЬ В УМОВАХ ФІЛІЇ «РАДОМИШЛЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».....	31
4.1. Опис пробних площ, закладених у дубових насадженнях.....	31
4.2. Лісівничо-таксаційна характеристика дубових лісостанів.....	36
4.3. Вплив збудників хвороб та шкідників на санітарний стан насаджень.....	39
4.4. Продуктивність дубових лісостанів залежно від санітарного стану...	45
РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ФІЛІЇ «РАДОМИШЛЬСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО».....	50
5.1. Стан охорони праці у господарстві.....	50
5.2. Аналіз пожежної безпеки	53
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ	61

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоус А.М., Кашпор С.М. Лісотакційний довідник. Київ: Видавничий дім «Вініченко», 2021. 424 с.
2. Ведмідь М.М., Шкудор В.Д., Бузун В.О. Відновлення природних лісостанів Західного Полісся. Житомир: Полісся, 2008. 304 с.
3. Генсірук С.А. Ліси України: монографія. Львів : Українські технології, 2002. 496 с.
4. Гойчук А.Ф., Гордієнко М. І., Гордієнко Н. М., Макарчук Я. І., Гойчук Д. А. Патологія дібров / За ред. М. І. Гордієнка; 2-ге вид., перероб. І доп. К.: ННЦІАЕ, 2004. 470 с.
5. Гойчук А.Ф., Решетник Л.Л., Максимчук Н.В. Методи лісопатологічних обстежень. Житомир: Полісся, 2012. 140 с.
6. Гордієнко М. І., Гойчук А. Ф., Гордієнко Н. М. Штучні ліси у дібровах.: монографія. Житомир: Полісся, 1999. 592 с.
7. Гром М. М. Лісова таксація: підручник. Львів, 2007. 165 с.
8. Завада М. М. Лісова ентомологія. Київ: Видавничий дім Вініченко, 2017. 377 с.
9. Іванюк І.Д. Розповсюдження вогнищ збудників хвороб у лісостанах Житомирського Полісся. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. 2008. Вип. 122. С. 339–345.
10. Іванюк І.Д. Сучасний лісопатологічний стан лісів Житомирського Полісся – оцінки, прогнози, перспективи. Житомир: *Вісник ДАУ*. 2006. № 2. С. 36–40.
11. Іванюк І.Д., Іванюк Т.М. Хвороби дуба звичайного у системі факторів, які знижують продуктивність деревостанів. Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість. 2017. № 43. С. 79–85.
12. Іванюк І.Д., Іванюк Т.М. Лісопоновлення дуба звичайного в умовах Житомирського лісового господарства. Житомир: *Лісове та*

мисливське господарство: Збірник наукових статей учасників Міжнародної науково-практичної конференції. 2007. С. 169–175.

13. Іванюк І.Д., Кусік В.М. Шкодочинність комах у насадженнях дуба звичайного в зоні Західнополіського та Центральноподільського лісових округів України. *Лісове і садово-паркове господарство України*. 2018. № 14.

14. Іванюк І.Д., Фучило Я.Д., Іванюк Т.М. Оцінка біопродуктивності лісів Правобережного Полісся України. *Наукові горизонти*. 2020. № 4 (89). С. 115–120.

15. Карта ґрунтів України. URL: <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#x>

16. Краснов В.П., Ткачук В. І., Орлов О.О. Довідник із захисту лісу / під. ред. д.с.-г.н., проф. В. П. Краснова. К.: Видавн. дім «ЕКО-інформ», 2011. 528 с.

17. Лакида П.І., Бала О.П., Матушевич Л.М., Лакида І.П., Іванюк І.Д. Лісівничо-екологічний потенціал дібров Полісся України: [монографія]. Корсунь-Шевченківський: ФОП Майдаченко І.В., 2018. 206 с.

18. Маринич О.М., Пархоменко Г.О., Петренко О.М., Шищенко П.Г. Удосконалена схема фізико-географічного районування України. *Український географічний журнал*. 2003. №1. С. 16–21.

19. Методичні вказівки з нагляду, обліку та прогнозування поширення шкідників і хвороб лісу для рівнинної частини України / За ред. В.Л. Мешкової. Харків: ТОВ Планета-Прінт, 2020. 92 с.

20. Нормативи кількісних показників впливу шкідливих комах на стан дерев сосни і дуба в деревостанах рівнинної частини України та гірського Криму / відповідальний укладач В.Л. Мешкова. Х., 2014. 155 с.

21. Площі пробні лісовпорядні. Метод закладання: СОУ 02.02-37-476:2006. [Чинний від 2007-05-01]. Київ: Мінагрополітики України, 2006. 32 с.

22. Правила пожежної безпеки в лісах України: наказ Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 № 278. URL: <https://surl.li/ozyanm>

23. Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями: наказ Міністерства економіки України № 17953 від 27.11.2023. URL: <https://surli.cc/chdwvc>

24. Про охорону праці: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 669. URL: <https://surl.li/phombv>

25. Проект організації та ведення лісового господарства філії «Радомишльське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України». Ірпінь, 2021. 268 с.

26. Санітарні правила в лісах України : Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/756-2016-%D0%BF>

27. Стійкість та продуктивність лісових насаджень в умовах техногенезу Житомирського Полісся: Звіт про науково-дослідну роботу. Малин: МЛТК, 2018. 202 с.

28. Циліорик А. В., Шевченко С. В. Лісова фітопатологія. К.: КВІЦ, 2008. 464 с.

29. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов Лісостепу України // Монографія. Біла Церква: «Білоцерківдрук», 2013. 651 с.

30. Bache B. W. The acidification of soils. Effects of acid precipitation on terrestrial ecosystems. New York : Plenum Press, 1980. P. 183–202

31. Delatour C. Oak decline and pathogens. Rev. For. France. 1989. № 2. P. 182–185

32. Dmyterko E. Metody okreslania uszkodzenia drzewostanow debowych. Sylwan. 1998. № 10. S. 29–38

33. Eidem P. Om svingninger i tikkelsestilveksten Meddelelse Norske stogorsoksvesen. Oslo, 1953. 85 p

34. Glavas M. A contribution to the knowledge of *Ophiostoma quercus* (Georgev) Nanuf in our oak forests. Uzgoi i iskorisc. sum. bogatstva SHR. Glosnik za sum pokuse posebno. 1984. № 1. S. 63–94
35. Hartmann G., Blank R. Winter frost, insect defoliation and attack by *Agrillus biguttatus* as causal factors in the complex of oak decline in northern Germany. Forst und Holz. 1992. Vol. 47. № 15. P. 443–452
36. Kehr R. D., Wulf A. Fungi associated with aboveground portions of declining oaks (*Quercus robur*) in Germany. European Journal of For. Path. 1993. Iss. 23. P. 18–27
37. Osterbaan A., Leffef F. Conditievermindering en sterfte van de zomereik (*Quercus robur* L.) in Nederland. Nederl. Bosb. Tijdschr. 1987. Vol. 59. P. 186–192.
38. Oszako T., Woodward S. Oak dieback. Possible limitation of decline phenomena in broadleaved stands. Warsaw: Forest Research Institute. 2006. №1. P. 7–20.
39. Pagony H. Oak decline in Hungary: reduction in vitality of sessile oak stands. Allgemeine Forst Zeitschrift. 1992. Vol. 47. № 2. P. 98–99.
40. Wawrzoniak J., Malachowska J., Dobrowolski M., Lech P., Kluzinski L., Kolk A., Sierota Z. Stan uszkodzenia lasow w Pjlsce w 2002 roku na podstawie badan monitoringowych. Prace inst. Bad. Les. Seria C. Warszawa, 2003. S. 44–65.